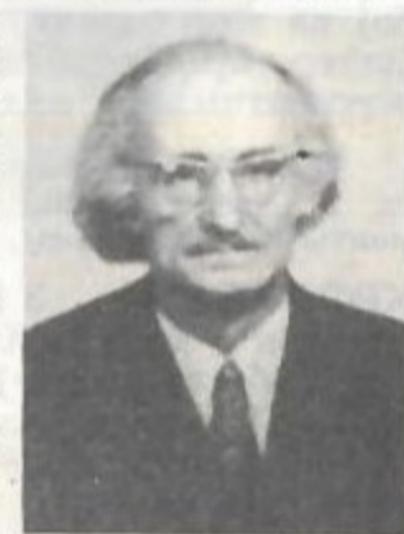

КӘРИМОВ Ләтиф Һүсейн оғлу (д. 17.11.1906, Шуша)—Азәрб. совет декоратив сәнәт устасы, орнаментчи рәссам, халчашұнас вә сәнәтшүнас. Азәрб. ССР халг рәссамы (1960). ССРИ Дөвләт мүкафаты лауреаты (1950). Азәрб. ССР әмәкдар инчесәнәт хадими (1955). Сәнәтшүнаслыг нағизэди (1950). 1945 илдән Сов.ИКП үзүү. К. хүсуси рәсамлыг тәһиси алмамышдыр. 1912 илдә аиләси илә Ирана көчмүш, 1929 илдә вәтәнә гајытмышдыр. К. Азәрб. совет декоратив сәнәтини мұасир орнаментләрлә зәңкиләшdirмиш, ән'әнәви бәзәк элементләри әсасында јени декоратив мотивләр јаратмышдыр.

1930 илдән «Азәрхалча» бирлијинин бәдни-техники рәhbәри олан К.-ун ескизләри вә башчылығы илә тохунмуш «Әфшан» (1932), «Гонагкәнд» (1939), «Ләчәктүрүнч» (1952), «Шуша» (1953), «Көј-көл» (1958), «Гарабаг» (1960), «Ислими» (1964), «Буталы» (1965), «Баһар» (1966, 1976), «Неванлар аләминдә» (1969), «Шәби-һичран» (1975), «Зәрхара» (1977) вә с. халчалар орнамент элементләринин ујарлығы, композија биткинлиji илә фәргләнир. «Фирдөвси» (1934), «Ш. Руставели» (1937) халчалары, Низами «Хәмсә»синин мотивләри әсасында тохунмуш 5 халча (1940—41; һамысы мүштәрәк әсәрдир), «Москванын 800 иллијинә» (1947), «С. Вурғун» (1956), «Н. Нәrimанов» (1959), «Вагиф» (1967), «Фүзули» (1972), «Нәсими» (1974), «Сәфиәддин Урмәви» (1975), «Әчәми» (1976), «В. И. Ленин» (1977) халчалары, «И. В. Сталин»,

«В. И. Ленин» сүжетли халылары (1949, 1957: һәр икиси мүштәрәк әсәрдир), совет космонавтларына, Азәрб.-ын елм вә мәдәнијјәт хадимләринә һәср олумыш портрет-халчалар орнаментал бәзәји, рәсмләринин зәрифлији вә ифадәлији, зәнкин қолоритинә көрә халчылыг сәнәтиinin гијмәтли нүмунәләриндәндир. К. интерјер бәзакләри, китаб тәртибаты, зәркәрлик, керамика, ағач, метал вә даш үзәриндә ојма сәнәти саһәсindә дә нүмунәләр јаратмышдыр. Әсәрләри ССРИ-нин бир чох шәһәриндә, елачә дә Парис, Нյу-Йорк вә с. јерләрдә нүмајиш етдирилмишидир. К.-ун 1200-дән артыг Азәрб. халча орнамент элементинин тәһлили верилмиш «Азәрбајҹан хәлчәси» адлы әсәри ССРИ-дә, һәмчинин АБШ-да, Авропа вә Шәрг өлкәләрнән бөјүк мараг доғурмушдур. 1945 илдән Азәрб. ССР ЕА Ме'марлыг вә Инчәсәнәт Институтын Декоратив Тәтбиги Сәнәт шө'бәсинин мүдриидир. К.-ун декоратив-тәтбиги сәнәт саһәсindә кадрларын һазырланмасында хидмәти вар. 2 Гырмызы Әмәк Бајрағы ордени, «Шәрәф нишаны» ордени вә медалларла тәлтиф едилмишидир.

Жанышдырма шәкил, бах сәh. 336—337.

Әсәри: Азәрбајҹан хәлчәси. ч. 1.
Л.—Б., 1961.

Әд.: Тарланов М., Лятиф Керимов, М., 1955; Лятиф Керимов. Выставка произведений. Каталог, Б., 1977.

«В. И. Ленин» сүзгелти халылары (1949, 1957; нара иккиси мүштэрарас асардир), совет космонавтарына, Азарб. ын етм ве мәденийет хадимларына наэр олуныш портрет-халычалар орнаментал бөлжі, расмларынын зәріліліктері на инфадалилік, жеккін колориттің жаңа халычалымы санаттанның гијазтың нұрумалыларынан дидир. К. интерєр базаслары, кибет тәртіблері, зеркалық, керамика, ағаш, метал да көз үздірінде ойна сөзгілі сағасында да нұрумалылар жаратылышынан. Азарбайжан ССРЫның бир шаңдағанда, ел ача да Париж, Нью Йорк да с. яерларда нұрумалылар етептілімдіндір. Күн 1200 дағы артын Азарб. халыч орнамент элементтерін табдилде верілгенни «Азарбайжан халықтарындың асары ССРЫ да, әмбеттін Азарб да, Шарға Шарғ елқаландырылғанда беүк мәрабаға дегурумушадар. 1943 ылдан Азарб. ССР ЕА Мемлекеттің Инчестон Институты Декоратив Тәсіттер Созытша базасын мүзиділар. К-ун декоратив-тәсіттері сәнгет сағасында калдарларын һаңылраннан асылаудың тарз. 2 Гүрмәлдік Әмбап Бајыргы ордені, «Шарға нұсананың ордені» және медальдарда талғыт салынғышынан.

Джаныштыркы шекил, биб саб. 336-337.
Эс ари: Азэрбајҹан хәлчеси. ч. 1.
Л.-Б., 1961.
Әд: Тарланов М., Лятиф Керимов, М., 1955; Лятиф Керимов. Выставка произведений Каталог. Б., 1977.

КЕРІМОВ Мөзімбет Насып оғыл (1898, индікі Газах р-нинде Дағ Касемов а. — 17.9.1963, оралда).—Соцнаук. доктори Гафурованы (1949). 1925 илдеги Сов.ИКП-ның үзүү. Газах р-н институты чамниятинин сәдри, Дами Саладылы жаңы нағындаштары партия комитеттисинде катыб, Э. Наваш а. күн сәдри, Альгастар р-нине даекы Ленин а. күн сәдри (1943—63) олшүшүшүр. 1948 илде узумчулук саноцинина сүйкөжек аманат жөстүрчилдерине наилдүсөнчүлөр.

КӘРІМОВ Мұса Әсәд оғыл (12.1.1906, иадылы Шамахы - рунын Коғаздар к., 14.9.1965, орада) - Сосиалдемократиялық Габариттеринин мүшкіншілігінде атқарған мемлекеттік жағдайда шағындырылған. Болашақтың мұнара басынан шыткарысын олмуш дар. 1933-65 илдерде Шамахы рунында дақыл индустрия Енелек ад. салы фабрика импілантацийдегі 1947 илде тауымынан сабакинде жүккес озмек көстериңдірінде наил олмушадар.

КӘРИМОВ Тоғынг Өзлөкбәр оғлу (д. 18.6.1930, индиккі Ақдаш ш.)—металлург. Соснозист Әмбей Гафураманы (1966). 1957 илдан Сов.ИКП үзүү. Әмек фәз-

серб-хорват, полјак, мачар, фин вэ с. харичи диллара тарчумна сийтмишдир.

О с с и д л я : Законодательная деятельность Советского государства, М., 1955; Обеспечение законности в СССР, М., 1956; Свобода, право и законность в социалистическом обществе, М., 1960; Коллективное законодательство техники, М., 1962; Философские проблемы права, М., 1972; Общая теория государства и права как предмет, структура, методология, М., 1977; Конституция СССР в развитии политико-правовой теории, М., 1979; Demokratie der Gesetzbundstechnik, Berlin, 1958; Staatslehre und Rechtssoziologie, Berlin, 1960.

КӘРІМОВА Ашағатын Һыдаіт ғызы (д. 1. 1929, индікі Учар ғынаун Гардаған к.)—Сосалылст Әмбәй Гарданым (1950). Учар ғынаудан В. И. Ленин ад. к. када колхозчы, нағашабапчысы (1943—63) ишшамширид. 1949 илде нағымбазылын сабактарда үйкес азак көстәрінчилерине нағыл олмушшудур. 2 дағы Ленин ордені мен талттың еділшіші. 1963 илдегі Итігіштік әмбәй-

жетті Фарди пенсияшындыр.
КЕРМОВА Башишаным Мэрдан гызы (д. 18.1.1920, илики Төвүз р-нуның Әсрек Чырлакан к.).—Сосалынест Эңбаян Еһромашы (1949). Төвүз р-нундағы Низами ад. к-зат майнашбышсы (1937—71) наштырынчылдар. 1948-жылда узымчулук сабактарда ўйнап амъе көстәрчиликтерде наил олмуштар. Азарб. ССР Али Советінен (З чу “батыры” депутат сечиминдерді, 1971-жылдан Иттиғар әмбенийдегі фарди пенсияшындыр.

КЭРИМОВА Дүйнэ Казым гызы (д.

27.2.1927, индик Товуз р-нуну Азалы к.) -Сосналис Эмэй Гөбәрәмәни (1949). 1943-69 ишләрдә Товуз р-нунда Низами ал. к.да фабзя наиләмчидир. 1948 илдә узумчуклуq сабасында јүксләмәк көстәрчичлекчесе наиләмчүшлүр. 1969 илдән Иттифаг Эмәй-жынын формада иңсанычылар.

КәРИМОВА Кулбашына Гурбан гызы (д. 25.4.1918, индик Загатала р-нунун Ленкинка к.) -Сосналис Эмэй Гәнәрәмәни (1949). 1941 илдән СоцИКП

1936—74 илләрдә Зыяттала рунын «Дени ѡол», Шынберк ад. вә «1 Ма» к-зларнан к-зычу, мангабашычсызыннаннаншидир. 1949 илдә туцунчуклук сабакында Лукас Җек кастирчиликчәр элдәеттисческидә, Азәрб.ССР Алм Советтинин (3-чу чыгарышты) депутаты олумчулукчы. Бир неча медалла төлтүп едилмишилдер. 1974 илдән Иттифак әмәмийттеги фарзанасын пәнсијачылық.

КЕРИМОВА Маня Искандар гызы (ж. 18.6.1919, индик Гасым Исаиевлев рунын Бакчакурд к.) — Сосиалист Эмэйти Гөрөнүшүнүн (1948). 1939 илден Соц.ИКИП үзүүн. С. Азагалыгулов ад. АКТИ-ни битирнаншидир. 1933—60 илләрдә Гасым Исаиевлев рунынду Борчалыкта ст. х. да, баласынын мангабашынаннанништir.

рошилов ад. жаңа колхозынан, манавтапчысы АКП Гасым Исаимжолов р-н көмиссиясында шебе мүлдир, МТС ләрде талапшычи, Калинина, Енисей даирасында, Кирюа ад. к-ларда садр олмушудар. 1960 илдеги С. Агамалиев туура күн ХДС Ичирасы - Комитеттин салбарын, 1944 илдеги пайымбычылык сабактасында ўкушы эмэг көштүрүлгөнчө Найыл олмушудур Задра Лезина орденди, «Шериф» иншиянын орденди, менделеуда талапшыч.

КЕРИМОВА Марина Іасен гызы (д.
3.1.1943, Бакы)— совет книжкенисти.
Тибб е.д. (1975), проф. (1978). 1977 ил-

КӘРИМОВА

дэн Сов-ИКП үзүүлэв. Н. Нэримонов ад, Азэрб. Девлат Тибо. Их түүнч гидаламын кириенасы кафедрсынын проф. (1978 илдэн). Төлгийнгээ, эсэсийн гиданын, очуулдад милин хөдөлжинийн тараалында бирлашдирлийн ики группи гушун адь. Йыртыг гушаларддыр. Балзанин уяа. 160 см-дэж олуур. К.-ийн экскурсийттэй леща, туллантынтарда (жалын нийтийн) К.-ийн мөржээ илаа гидаламын. К. тэбийн санитарларддыр. Гаяа, агаач, учурчурв вэ яа тикинчилэгээр дуулдадыр. К. Америка К.-ийн (Calcaridite) газар даацаа Аз. К.-ээ (бүр нөвүүн бир биссэсийн гырьзлын дээсчийнээс дахиллийн) болчирүүлэв.

Кәркәдан гүшлар ((Viscerotidae))

КЕРИМОВА Севкиль Эмрислан гызы (д. 23.4.1910, индикى Товуз руунун Эркин Чырдахан к.)—Сосиалист Эмэйи Гыйрааны (1949). 1931—69 илларда Товуз руундаки Низами ад. к-зда колхозчы ишләмчىши. 1969 илдеги Низами с элдә Фەйләди. 1948 илдеги үзүмчүлүк сабасында ўуксак эмәк көстүричилерине наац олмушадур.

(15.12.1922, ишдике Гарадаглы к.) — Со-
сналият Эмәзи Гәр-
романым (1948). Пам-
быт устасы (1957).
Гәрроман аны (1965).
1946 илдан Сов.
ИКП үзүү. 1939 —
41 илләрдә Агдам
р-нунда Төлмән
ад. к-зда колхозчы
олмуш, 1941 илдан
башни к-зда манга-
башысымдыр. 1947
илдә памбыйчы-
лык саёссиңдә јүксек эмэз көстәрчи-
ләри элән етешидир. ССРИ Али Со-

тајларнын нумайынды олмушад. УЛЛКИК 11-чүү гурултада имда в АКП 28–29-чүү гурултадарында МК узув сечилмешди. Умумдуня сүйлө тәрэфдарлырын конгрессинен (1949, Москва), колхозчуларын 3-чүү Умумиттар гурултадарынын (1969), Азэрб. гадымларынын 3-чүү гурултадарынын (1967) иштеп пакшысы олмушад. 2 элден ошондуккагызында олмушад.

жараласын болмушадур. 2 дафта лейтенант ордени, Гырмызы Эмэж Барагы ордени, Октябрь Ингилабы ордени илээ тэлтиф едүйлишидир.

КЭРКЭРЭ. Кэркэр-Азэр-да гадим шаар. *Бејлдæн* яхьынгында иди. К. наалтын 9—13 эрээг чограхижүүслэларындан Ийн Хордадбен, Идриис, Ягуут ал Нэмээв вэ б. мэдүүтэй виршидээ вэ Энүүшиграваа тараффидан Аярандаа саллиныгын хөстөрмийнэр. Ернэй музайланчидиринийншидэр.
КЭРКЭСЛЭР—յирчмычлар ластандсан баатар тээрийн вэ гүүрчлүү хүснүүжтэй.

... *Leptothrix* no *lycoperdon* *leptophloeum*

Каркаданлар: 1—Ағ
каркадан (White rhino);
2—хиндустан
каркаданы (indian
rhino); 3—Суматра
каркаданы (Sumat-
ran rhino).

АЗӘРБАҖЧАН СОВЕТ ЕНСИКЛОПЕДИЯСЫ

ИТАЛИЯ
КУБА

АЗӘРБАҖЧАН СОВЕТ ЕНСИКЛОПЕДИЯСЫНЫН
БАШ РЕДАКЦИЯСЫ

19·БАКЫ·81

АСЕ ЕЛМИ РЕДАКСИЯ ШУРАСЫ

Ч. Б. ГУЛИЈЕВ (сәдәр), М. Т. АБАСОВ, Г. А. АББАСОВ, Э. Э. АБДУЛЛАЈЕВ,
И. К. АБДУЛЛАЈЕВ, Ч. Е. АЛЛАҢВЕРДИЈЕВ, Н. Э. БАБАЈЕВ (Хәзри), С. Н. БА-
БАЈЕВ, Э. С. БАЙРАМОВ, Б. Э. БҮДАГОВ, З. М. БҮНДАДОВ, Д. П. ГУЛИЈЕВ,
А. М. ДАДАШЗАДЭ (Баш редакторуни биринчи мұавинн), И. Н. ЭЛИЈЕВ, Й. Э. ЭМӘН-
ЗАДЭ, Э. Э. ЭӘРКӘРОВ, Ч. И. ЗҮЛФҮГАРЛЫ, А. Н. ИБРАһимов, И. Э. ИБРА-
һимов, С. М. ИМРӘЛИЈЕВ, Э. Б. ҚӨJУШОВ, Э. Э. МАҢМУДОВ, С. Ч. МЕҢДИ-
ЈЕВ, Ч. Ч. МӘММӘДОВ, А. И. МУХТАРОВ, А. Э. НАМАЗОВА, Э. Э. ОРУЧОВ,
М. Л. РӘССЛӨВ, С. Н. РӘНІМов, М. М. САЛАЈЕВ, Э. В. САЛАМЗАДЭ, Э. С.
СҮМБАТЗАДЭ, Н. З. ТАҒЫЗАДӘ-НАЧЫБӘЛОВ (Нијази), Н. Н. НӘСӘНОВ, М. Ч.
ЧАВАДЗАДЭ, Ш. Г. ЧӘРУЛЛАЈЕВ (мәс'ул катиб), М. Ч. ЧӘФӘРОВ, Э. М. ШЫХ-
ЛИНСКИ.

АЗӘРБАҖЧАН ССР дәвләт нәширият,
ПОЛИГРАФИЯ ВӘ КИТАБ ТИЧАРӘТИ ИШЛӘРИ КОМИТЕСИ
АЗӘРБАҖЧАН СОВЕТ ЕНСИКЛОПЕДИЯСЫНЫН БАШ РЕДАКЦИЯСЫ
АЗӘРБАҖЧАН СОВЕТ ЕНСИКЛОПЕДИЯСЫ

У чиңд

Бакы — 1981

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР
ПО ДЕЛАМ ИЗДАТЕЛЬСТВ, ПОЛИГРАФИИ И КНИЖНОЙ ТОРГОВЛИ
ГЛАВНАЯ РЕДАКЦИЯ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ
СОВЕТСКОЙ ЭНЦИКЛОПЕДИИ
АЗЕРБАЙДЖАНСКАЯ СОВЕТСКАЯ ЭНЦИКЛОПЕДИЯ
У том
(на азербайджанском языке)
Баку — 1981

ACE

